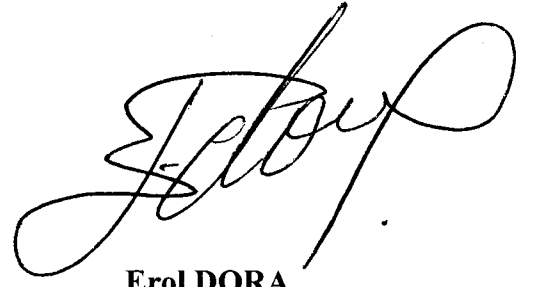

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Sayın İsmet Yılmaz** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İktüzük'ün 96'ıncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Erol DORA

Mardin Milletvekili

UNESCO tarafından yayımlanan *Tehlike Altındaki Diller Atlası*'na göre dünyada 2400, Türkiye'de ise 18 dil yok olma tehdidi altındadır. Bu çalışmaya göre, bu yüzyılın sonlarına doğru herhangi bir önlem alınmaması durumunda dünya dil çeşitliliği büyük ölçüde azalma tehdidiyle karşı karşıya kalacaktır. 33 dil bilimcinin katkısıyla oluşturulan atlasta dünya dilleri, karşı karşıya oldukları tehlike seviyelerine göre çeşitli sınıflara ayrılmaktadır. Süryanice, ülkemizde “açıkça tehlike altında” olan diller sınıfında yer almaktadır.

UNESCO kılavuzuna göre bir dili yok olmaktan koruyabilmek için yapılabilecek en önemli şey; insanların o dili konuşabilmesi ve çocuklarına öğretebilmesi için uygun koşulları yaratmaktır. Bu genellikle, azınlık dillerini tanıyan ve koruyan ulusal politikaların, anadili eğitimini destekleyen eğitim sistemlerinin, çok dilliliği ve azınlık dillerine saygıyı yüreklendiren, bir dili konuşmanın ödev değil, zenginlik olduğunu hissettiren toplumsal ve siyasi bir ortamın var olmasını gerektirir.

UNESCO'nun bir dilin ne derece tehlike altında olduğunu belirlemek için kullandığı dokuz ölçütten özellikle; “Dilin kuşaktan kuşağa aktarılması”, “Dilin öğrenilmesi, o dilde okuma yazma öğrenilmesi için gerekli materyallerin varlığı” ve “Devletlerin ve kurumların tutum ve politikaları” ölçütleri dikkate alındığında, Türkiye’de konuşulan birçok farklı dilden birisi olan Süryanice konusunda da özel bir duyarlılık gösterilmesi gerektiği açıkça görülmektedir.

Hâlihazırda Mardin Artuklu Üniversitesi, Yaşayan Diller Enstitüsü bünyesinde faaliyet yürüten Süryani Dili ve Kültürü Anabilim Dalı, Süryani dili, literatürü, kültürü ve tarihi gibi alanlarda ihtisas eğitimi vermek amacıyla kurulmuştur. Çok çeşitli dil ve lehçelerin konuşulduğu ülkemizde Mardin Artuklu Üniversitesi bünyesinde Yaşayan Diller Enstitüsü’nün kurulmuş olması, bu dil ve lehçelere ilişkin akademik düzeyde çalışmaların önünün açılmasına aracılık etmesinin yanında var olan kültürel miras ve zenginliğimizin korunması ve sonraki kuşaklara aktarılması bağlamında oldukça hayati bir gelişmedir.

Diğer taraftan, Süryani dilinin özellikleri ve literatürünün hacmi göz önüne alındığında, bu eğitimin lisans programı olarak daha geniş çaplı ve uzun vadeli şekilde verilmesi gerektiği anlaşılmış bu nedenle 2015 yılında Mardin Artuklu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi bünyesinde lisans programı niteliğinde “Süryani Dili ve Edebiyatı” bölümü kurulmuştur. Bu gelişme Cumhuriyet tarihi boyunca adeta yok sayılmış Süryani dili, kültürü, literatürü ve tarihinin akademik düzeyde öğretilmesi açısından umut ışığı olmuştur. Ancak söz konusu bölümde lisans düzeyinde henüz öğrenci kabul edilmeye başlanmamış olması, UNESCO tarafından *açıkça tehlike altında* kabul edilen Süryanice dilinin geleceği konusunda büyük kaygılar yaşanmasına sebep olmaktadır.

Bu bağlamda:

1. Mardin Artuklu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi bünyesinde bulunan Süryani Dili ve Edebiyatı lisans programına henüz öğrenci kabul edilmiyor olmasının gerekçesi nedir?
2. Mardin Artuklu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi bünyesinde bulunan Süryani Dili ve Edebiyatı lisans programına öğrenci alımına ne zaman başlanacaktır? Bölüme kabul edilecek öğrenci kontenjanı bir öğretim yılında kaç kişi olacaktır?

8235

3. Mardin Artuklu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi bünyesinde bulunan Süryani Dili ve Edebiyatı lisans programına yurt dışından öğrenci kabul edilecek midir? Yurt dışından öğrenci kabul edilecekse bir öğretim yılı için yurtdışı öğrenci kontenjanı kaç kişi olacaktır?
4. Söz konusu bölümde nitelikli bir yükseköğretim yürütülmesine ilişkin ihtiyaç duyulan öğretim elemanı istihdamına yönelik planlamalarınız nedir? İlgili yükseköğretim programının gerek akademik kadrosunun genişletilmesi gerekse programın akademik niteliğin dünya standartlarına uygun hale getirilmesi bağlamında kısa vadede gerçekleştirmeyi planladığınız somut uygulamalar nelerdir?
5. Süryani dili, kültürü, literatürü ve tarihinin daha geniş bir akademik düzlemde kendine yer bulabilmesi ve toplumun çeşitli kesimlerinden bireylerle buluşabilmesi adına Türkiye'nin başka üniversitelerinde de benzer/eşdeğer yükseköğretim programların açılması söz konusu mudur?